

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

සි/ස කළමනාකරණ විද්‍යාලයේ පාලන ක්‍රියාමාර්ග (‘‘සමාගම’’) 2025 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ලාභ හා අලාභ ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීම් ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන් වලින් සමන්විත 2025 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2025 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රතිපත්තිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය

හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්‍රෝතයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරිමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ භරිමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකර්ණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කල සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව

1.5 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.5.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාගමේ විවිධ ණයගැති ශේෂය තුළ ඇතුළත් දින 90 ට වැඩි තේ අලෙවිසැල මගින් සිදුකරන ලද තේ පැකට් අලෙවියෙන් ලැබියයුතු රු.1,361,850 ක වෙළෙඳ ණයගැති ශේෂය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	සතොස ආයතනයෙන් ලැබිය යුතු රු.396,210 ක මුදල හා කුළුබඩු ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ආයතනයෙන් ලැබිය යුතු රු.654,375 ක මුදල පියවා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය නීති උපදෙස් පතා අමාත්‍යාංශ නීති නිලධාරියා වෙත 2025.08.01 දින ලිපියක් යොමු කර ඇත. අනෙකුත් ශේෂ සඳහා ණය අයකරගැනීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳව සම්පූර්ණ වාර්තාවක් යොමුකිරීමට කටයුතු කෙරේ.	ණයගැති ශේෂය අයකරගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
(ආ) හිනිදුම හිල්ස් කර්මාන්තශාලාවෙහි වර්ෂ 05 කට වැඩි කාලයක සිට පැවත එන, අමු දළ සැපයුම්කරුවන් සඳහා ලබා දී ඇති අත්තිකාරම් මුදල් වලට අදාළව, හිලව් කර නොගත් රු.424,495 ක ලැබිය යුතු ශේෂයන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් නිරවුල් කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මෙම ලැබිය යුතු ශේෂය 2025.07.31 දිනට රු.342,917 වන අතර අයකර ගත නොහැකි ශේෂයන් 02 ක එනම් රු.197,914 සහ රු.50,000 පමණක් වන බවත් ඉතිරි ශේෂයන් සම්බන්ධයෙන් මාසිකව අයකර ගැනීමේ කමිටු රැස්වීම් මගින් ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කරන අතර මාස 03 ඇතුළත එම මුදල් අය කරගැනීමට කර්මාන්තශාලා නිලධාරීන්ට උපදෙස් ලබා දී ඇත.	අදාළ අත්තිකාරම් මුදල් කඩිනමින් අයකරගැනීමට හෝ දළ සැපයුම්කරුවන්ගෙන් තේ දළ ලබාගැනීමට විධිමත් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
(ඇ) සමාගම විසින් සේවයෙන් ඉවත් වූ නිලධාරීන්ගෙන් අයවිය යුතු රු.836,574 ක අපදා ණය ශේෂයක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් අයකරගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මෙම ශේෂය සේවකයින් 05 දෙනෙකුගේ එකතුවක් වන අතර රු.323,063 ක ශේෂයක් හා රු.259,967 ක ශේෂයක් ඔවුන්ගේ පාරිතෝෂිත මුදලින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර ඇත. රු.95,585 ක හිග ශේෂය ඇපකරුගෙන් වාරික වශයෙන් අයකර ගනිමින් පවතී. රු.67,987 ක හා රු.89,972 ක සෙසු අය විය යුතු ශේෂ පවතින අයට මුදල් ගෙවන ලෙස දන්වා ලිපි යොමු කර ඇති අතර අයකරගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරමින් පවතී.	හිඟ ආපදා ණය ශේෂයන් කඩිනමින් අය කර ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති , රීති , රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරණ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 3 ඡේදය	සමාගමේ මානව සම්පත් කළමනාකරණය ඇතුළු මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලිය හා පාලනයන් පිළිබඳව මෙහෙයුම් අත්පොතක් සකස්කළ යුතු වුවද, සමාගම විසින් ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.	සමාගමේ කෙටුම්පත් කරන ලද පරිපාලන අත්පොත රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවෙහි අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇත.	මෙහෙයුම් අත්පොත අනුමත කර ගැනීම හා ඒ අනුව පරිපාලන කටයුතු සිදුකිරීම කඩිනම් කළ යුතුය.

2 මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ බදු පසු ශුද්ධ අලාභය රු.8,307,320 ක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපිත ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පසු ශුද්ධ ලාභය රු.55,574,507 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.63,881,827 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. පසුගිය වර්ෂය හා සැසඳීමේදී නිමි තේ විකුණුම් ආදායම රු.123,963,159 කින් පහළයාම, සුභ සාධන අලෙවි සැලේ ලාභය රු.21,398,887 කින් පහළයාම හා අමු දළ මිලදී ගැනීමේ වියදම රු. 22,874,809 කින් ඉහළයාම මෙම අඩුවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාගමේ විකුණුම් ආදායම සියයට 7 කින් අඩු වී ඇති අතර මෙම අඩුවීම සඳහා දැරුණු කර්මාන්තශාලාවේ විකුණුම් ආදායම සියයට 15 කින් අඩුවීම, හිනිදුම හිල්ස් කර්මාන්තශාලාවේ විකුණුම් ආදායම සියයට 19 කින් අඩුවීම හා මැණික්දිවෙල කර්මාන්තශාලාවේ විකුණුම් ආදායම සියයට 29 කින් අඩුවීම බලපෑ ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ. එමෙන්ම සුභ සාධන අලෙවි සැලේ ලාභය ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 78 කින් අඩු වීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයෙහි අනෙකුත් මෙහෙයුම් ආදායම් සියයට 34 කින් පහළ ගොස් ඇත. වියදම් සංරචක විශ්ලේෂණයේදී විකුණුම් හා බෙදාහැරීමේ වියදම් සියයට 80 කින් අඩු වී ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ.

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජංගම හා ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතයන් පිළිවෙලින් 4 : 1 ක් හා 2.6 : 1 ක් වූ අතර පසුගිය වර්ෂයේදී එම අනුපාතයන් 5 : 1 ක් හා 3 : 1 වී තිබුණි. 2024/2025 වර්ෂයන්හි තොගය, කෙටිකාලීන ආයෝජන සහ මුදල්, මුදල් සමාන දෑ හි එකතුව රු.623,836,849 ක් වී තිබීම, එනම් අධිකාරක ප්‍රාග්ධන තත්ත්වයක් හේතුවෙන් මෙම අනුපාතයන් ප්‍රශස්ත මට්ටමට වඩා ඉහළ අගයක් ගෙන තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) කළුබෝවිටියාන තේ කර්මාන්තශාලාව පිහිටි රු.23,000,000 කට තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කර තිබුණු හෙක්ටයාර් 4.075 ක් වූ ඉඩමෙහි හෙක්ටයාර් 0.802 ක 1989 හා 1996 කාලයේ සිට අනවසර පදිංචිකරුවන් 15 දෙනෙකු පදිංචි වී සිටින අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් මෙම ගැටලුව නිරවුල් කරගැනීමට සමාගම අපොහොසත්වී තිබුණි.	2025.07.17 දින අමාත්‍යාංශයේ පැවති විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීමේදී මේ පිළිබඳව වැඩිදුරටත් සාකච්චා කර ඉදිරි කටයුතු සිදු කිරීමට අවශ්‍ය උපදෙස් ඉල්ලා 2025.07.28 දින ලිපියක් අමාත්‍යාංශ නීති නිලධාරී වෙත යවා ඇත.	නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග මගින් ඉඩමේ අයිතිය නිරවුල් කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය නීතිමය පියවර ගත යුතුය.
(ආ) තේ ශක්ති අරමුදල යටතේ ආරම්භ කරන ලද හිනිදුම හිල්ස් හා මැණික්දිවෙල තේ කර්මාන්තශාලා පිළිවෙලින් 2012 සහ 2015 වර්ෂයන්හිදී කළුබෝවිටියාන වී ෆැක්ටරි ලිමිටඩ් වෙත මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා පවරා දෙනු ලැබූ අතර සමාගම විසින් තේ ශක්ති අරමුදල වෙත 2015 අප්‍රේල් 09 දින රු. මිලියන 50 ක ණය මුදලක්ද ලබා දී තිබුණි. 2019 මාර්තු 19 දිනැති අංක අමප/19/0743/117/024 දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ප්‍රකාරව මෙම මුදල සහ අදාළ පොලිය වෙනුවෙන් හිනිදුම හා මැණික්දිවෙල තේ කර්මාන්තශාලාවල අයිතිය නීත්‍යානුකූලව සමාගම වෙත පවරාගැනීමට අනුමැතිය ලැබී තිබුණු නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා එම කර්මාන්තශාලාවන්හි නීත්‍යානුකූල අයිතිය පවරාගෙන නොතිබුණි.	මැණික්දිවෙල තේ කර්මාන්තශාලාවේ බදු ඔප්පුව අප වෙත පවරා දෙන ලෙස ඉල්ලා නැවත සිහිකැඳවීමේ ලිපියක් ඉඩම් කොමසාරිස් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත 2025.06.12 දින යවා ඇත. හිනිදුම හිල්ස් තේ කර්මාන්ත ශාලාව සඳහා 2019.03.19 සිට 2025.03.18 දක්වා හිඟ බදු මුදල ගෙවා අවසන් කර ඇති අතර සමාගමේ සහකාර කළමනාකරු පරිපාලන හා ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිතුමා අතර 2025.07.31 දින පැවති සාකච්චාවේදී 2025.07.18 දින එවන ලද පරිහරණ ගාස්තු සම්බන්ධයෙන් එකඟතාවයට පැමිණීමට නොහැකි වූ අතර ඒ පිළිබඳව උපදෙස් අමාත්‍යාංශ නීති නිලධාරීන්ගෙන් 2025.07.31 දිනැති ලිපිය මගින් ඉල්ලා ඇත.	අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය අනුව තේ කර්මාන්තශාලා වල අයිතිය සමාගමට පවරාගැනීමට කඩිනමින් කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) දැරංගල තේ කර්මාන්තශාලාවට අදාළ නිම් තේ තොග පිළිබඳ විෂමාවාර ක්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන් සමාගමේ කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ , කළමනාකරු (මූල්‍ය හා අලෙවි) සහ අභ්‍යන්තර විගණකගේ සේවය මූලික විමර්ෂනයක් පවත්වා 2025 මාර්තු 27 දින තාවකලිකව වැඩ තහනමකට ලක් කර ඇති අතර විගණන වාර්තාවේ දින වන විටත් විධිමත් විනය පරීක්ෂාවන් සිදුකර වාර්තා නිකුත් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ 03/2019 ප්‍රකාරව ආයතන සංග්‍රහයේ දෙවැනි කාණ්ඩයේ XLV - II දෙවෙනි පරිච්ඡේදයේ 19:3 උප වගන්තිය යටතේ වූ විනය පරීක්ෂණ නාම ලේඛනයට අනුව පරීක්ෂණ නිලධාරියකු පත්කර ඇති අතර ඔහු විසින් විධිමත් විනය පරීක්ෂණයක් මේ වන විට සිදුකරමින් පවතී.	ප්‍රශ්නගත කාරණාවට වෝදනා ලත් නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් විධිමත් විනය පරීක්ෂණයක් පවත්වා අවශ්‍ය පියවර කඩිනමින් ගැනීමට ක්‍රියා කළ යුතුය.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
දැරංගල නේ කර්මාන්තශාලාව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු. 84,852,226 ක අලාභයක් වාර්තා කර ඇති අතර , එය පසුගිය වර්ෂයේදී වාර්තා කරන ලද රු.24,157,686 ක අලාභය සමඟ සැසඳීමේදී සියයට 251 කින් පමණ වැඩි වී තිබුණි. පසුගිය වර්ෂයට අනුලෝමව, හිනිදුම හිල්ස් සහ මැණික්දිවෙල නේ කර්මාන්තශාලාද පිළිවෙලින් රු.27,559,672 ක සහ රු. 34,601,663 ක අලාභයන් වාර්තාකර තිබුණු බවට නිරීක්ෂණය විය.	සේවක පිරිවැය, ඉන්ධන පිරිවැය, විදුලි පිරිවැය, දළ ප්‍රවාහන වියදම, නිම් නේ ප්‍රවාහන වියදම, යන්ත්‍ර සුත්‍ර අළුත්වැඩියා හා නඩත්තු පිරිවැය ආදිය දිගින් දිගටම වර්ධනය වුවද, එයට සාපේක්ෂව නිම් නේ වල විකිණුම් මිල වර්ධනය නොවීම මත කළුබෝවිටියන නේ කර්මාන්තශාලාවෙහි ලාභය අඩු වීමටත්, දැරංගල, හිනිදුම හා මැණික්දිවෙල නේ කර්මාන්තශාලාවල අලාභයන් වාර්තාවීමටත් ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී ඇත.	නේ කර්මාන්තය ආශ්‍රිතව වර්තමානයේ පවතින අභ්‍යන්තර සහ බාහිර පරිසර සාධක නිසි පරිදි අධ්‍යයනය කර ලාභදායී ලෙස නේ කර්මාන්තශාලා පවත්වා ගෙන යාමට අවශ්‍ය සියලු පියවරයන් සමාගම විසින් ගත යුතුය.

3.3 අරමුදල් උන උපයෝජනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
කර්මාන්තශාලා නව තාක්ෂණයට අනුවර්තනය කිරීම සඳහා රජයේ ප්‍රදාන වශයෙන් 2021 සැප්තැම්බර් 15 දින රු.18,204,900 ක් සමාගම වෙත ලබා දී තිබුණි. මේ යටතේ අනුමැතිය හිමිව තිබුණු ප්‍රසම්පාදන කාර්යයන් අතරින් CTC කටර් මුවහත් කිරීම සඳහා පරිගණකගත තාක්ෂණය හඳුන්වාදීම සහ CTC නේ ශ්‍රේණිගත කිරීමේ යන්ත්‍ර 02 ක් මිලදී ගැනීම හා ස්ථාපිත කිරීමේ කටයුතු 2025 මාර්තු 31 වන විටත් ආරම්භ කර නොතිබුණු අතර රු.7,620,900 ක ප්‍රදාන ඉතිරිව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.	ඉතිරි මුදල වූ රු.7,856,900 ක ප්‍රදාන මගින් CTC කටර් මුවහත් කිරීමේ යන්ත්‍රයක් හා නේ ශ්‍රේණිගත කිරීමේ යන්ත්‍ර 02 ක් මිලදී ගැනීම සිදුකල යුතු වන අතර වර්තමානයේ එම යන්ත්‍ර සඳහා රුපියල් මිලියන 23.2 ක පමණ මුදලක් වැයවේ. එම යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම සඳහා තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු නිර්දේශ අනුව නැවත මිල ගණන් කැඳවීම සිදුකර ඇති අතර 2025.08.08 දින ලංසු විවෘත කිරීමට කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.	නේ කර්මාන්තශාලා නව තාක්ෂණයට අනුගත කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය කඩිනමින් සම්පූර්ණ කළ යුතුය.

3.4 නිෂ්කාර්ය හෝ උන උපයෝජිත දේපල, පිරියත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) කළුබෝවිටියන, දැරංගල, හිනිදුම හිල්ස්, සහ මැණික්දිවෙල නේ කර්මාන්තශාලාවන්හි වාර්ෂික නිම් නේ නිෂ්පාදන ධාරිතාව පිළිවෙලින් කිලෝ ග්‍රෑම් 1,440,000 ක් 576,000 ක් 516,000 ක් සහ 300,000 ක් වුවද සමාලෝචිත වර්ෂයෙහි මෙහි නිම් නේ නිෂ්පාදනය පිළිවෙලින් කිලෝ ග්‍රෑම් 911,204 ක් 158,926 ක් 129,130 ක් හා 94,755 ක් විය. ඒ අනුව කළුබෝවිටියන නේ කර්මාන්තශාලාවෙහි ධාරිතා උන උපයෝජනය	ප්‍රදේශයේ පවතින සියළුම කර්මාන්තශාලා උන ධාරිතාවයෙන් යුක්තව පවත්වාගෙන යනු ලබන බැවින් පෞද්ගලික නේ කර්මාන්තශාලා හිමියන් විශාල මුදලක් Enhance Rate ලෙස යොදා අමු දළ ප්‍රමාණය ලබා ගැනීම සිදු කරනු ලබයි. එය සෑම විටම වෙලදපොල වෙන්දේසිය තුළින් ලබා ගන්නා මුදලට එකතුකල මුදලක් වන අතර මෙම සමාගම	නව කළමණාකරන උපායමාර්ග හඳුනාගැනීම හා අනුගමනය කිරීම තුළින් නිම් නේ ධාරිතාව ඉහළ නංවා ගැනීම සඳහා

සියයට 37 ක් වන අතර දැරංගල, හිනිදුම සහ මැණික්දිවෙල කර්මාන්තශාලාවන්හී ධාරිතා ඌන උපයෝජනය පිළිවෙලින් සියයට 73 ක් 75 ක් සහ 68 ක් වැනි ඉහළ අගයක් පැවති බව නිරීක්ෂණය විය.

රජය සතු ව්‍යාපාර ආයතනයක් වන බැවින් එසේ කල නොහැකි අතර මෙමගින්ද කර්මාන්තශාලාවට ලැබෙන දළ ප්‍රමාණය අඩු වීමට හේතු වී ඇත.

සමාගම කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ) දැරංගල තේ කර්මාන්තශාලා භූමියේ තේ පැළ 100,000 ක් පමණ තවාන්කල හැකි තවාන් ඉඩක් පැවතුනත් පැළ තවානෙහි 2023 ජූලි මාසයෙන් පසුව තේ පැළ නිෂ්පාදනය කර නොමැති අතර පැළ තවාන සඳහා කර්මාන්තශාලා කළමණාකරනය නිසි අවධානයක් යොමුකර නොමැති බව හා එමගින් සම්පත් ඌන උපයෝජිතව පවතින බව භෞතික පරීක්ෂාව තුළින් තවදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.

මෙම තවාන නවීකරණය කර තේ මණ්ඩලයේ උපදෙස් හා තේ පර්යේෂණ ආයතනයේ අධීක්ෂණය යටතේ නැවත පැළ තවාන ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂා කරන අතර දැරංගල කර්මාන්තශාලාව සඳහා නව කළමණාකරුවෙකු බඳවාගැනීමට නොහැකිවීම හේතුවෙන් මෙවැනි විශාල පිරිවැයක් දරා පැළ තවාන අළුත්වැඩියා කර ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම සිදුකල නොහැක.

පැළ තවානෙහි නිෂ්පාදන ධාරිතාව උපරිමයෙන් භාවිතා කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතු අතර තවානෙහි නඩත්තුව අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම කෙරෙහි කළමනාකරණයේ අවධානය යොමු විය යුතුය.

(ඇ) දැරංගල හා හිනිදුම කර්මාන්තශාලා සඳහා Batch Weighing යන්ත්‍ර 02 ක් රු.4,031,000 ක පිරිවැයක් යටතේ 2023 වර්ෂයේ මිලදී ගෙන ස්ථාපිත කර තිබුණු නමුත් විගණනය විසින් සිදුකරන ලද භෞතික පරීක්ෂාවේදී මෙම යන්ත්‍ර මගින් අපේක්ෂිත වාර්තා ලබාගැනීමේ හැකියාවන් නොමැතිව සහ භාවිතා කිරීමකින් තොරව ඌන උපයෝජිතව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

දැරංගල තේ කර්මාන්තශාලාවෙහි ස්ථාපිත කර ඇති Batch Weighing යන්ත්‍රය අළුත්වැඩියා කිරීමට රු. 450,359 ක ඇස්තමේන්තුවක් එහි අලෙවි නියෝජිත ආයතනය විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති අතර, එය කඩිණමින් අළුත්වැඩියා කොට නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට එක් කිරීමට කටයුතු සිදු කරමින් පවතින අතර හිනිදුම හිල්ස් තේ කර්මාන්තශාලාවෙහි ස්ථාපිත කර ඇති Batch Weighing යන්ත්‍රය අළුත්වැඩියා කිරීමට රු. 347,898 ක ඇස්තමේන්තුවක් එහි අලෙවි නියෝජිත ආයතනය විසින් ඉදිරිපත් ඉදිරිපත් කර ඇති අතර, එම යන්ත්‍රයද කඩිණමින් අළුත්වැඩියා කොට නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට එක් කිරීමට කටයුතු සිදු කරමින් පවතී

ඌන උපයෝජිත යන්ත්‍ර නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා දායක කර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගනිමින් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ කාර්යක්ෂමතාවය හා කාර්යසාධනය ඉහළ නංවා ගැනීමට ක්‍රියා කළ යුතුය.

3.5 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමත ප්‍රධාන කාර්යාල කාර්ය මණ්ඩලයේ තනතුරු 40 ක් පැවතියද ඉන් තනතුරු 19 ක් සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමතකරන ලද තේ කර්මාන්තශාලා සඳහා කාර්යය මණ්ඩලයේ තනතුරු 82 න් තනතුරු 36 ක් පුරප්පාඩු වී තිබුණු අතර බඳවා ගැනීමට කටයුතු කර හෝ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාවට අවශ්‍ය සංශෝධන සිදුකර නොතිබුණි.	බඳවාගැනීමේ ක්‍රියාපටිපාටියේ (SOR) ක්ෂේත්‍රයට ගැලපෙන සුදුසුකම් මත ඇති වී ඇති ගැටළු හා ඒවා විසඳීමට දීර්ඝ කාලයක් ගතවීම හේතුවෙන් කළමනාකරුවන් හා අනෙකුත් නිලධාරීන් තනතුරු සඳහා බඳවා ගැනීමට නොහැකිවී ඇත. ජර්මාන කාර්යාලයේ සේවකයින් බඳවා ගැනීම සඳහා ඊට අදාළ අනුමැතියන් ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් බඳවා ගැනීමට නොහැකි වී ඇති අතර වර්තමානයේ ඒ අනුමැතිය ලැබී ඇති බැවින් කඩිනමින් බඳවා ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව හා කර්මාන්තශාලාවල සාමාන්‍ය සේවකයින් බඳවා ගැනීම් අවශ්‍ය පරිදි සිදුකර ඇත.	සමාගමේ අරමුණු ඉටුකරගැනීමට හා කාර්යය සාධනය ඉහළ නංවා ගැනීමට අත්‍යවශ්‍ය තනතුරු සඳහා නිලධාරීන් බඳවා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය .